

Beköszöntő

Manapság szinte minden médiumban találunk hasznos tippeket szinte mindenre. Mitől jó egy hajvágás, egy magazin, egy önéletrajz? Ha sokáig kutatnék, biztosan megtalálnám azt a helyet is, ahol arról írnak, hogy mitől jó egy egyházközségi újság. Bevallom, nem tudom. Arról viszont egészen tiszta képem van, hogy amit most a kezében tartasz, milyen.

Régi újságunkat új köntösbe öltöztettük. Ezt az autóiparban divatos szóval ráncfelvarrásnak hívják. Mitől más ez? Gazdagabb tartalommal töltöttük meg, nagy gondot fordítva arra, hogy a múlt minden fontos eseményét újra felidézzük és természetesen a jövőre tervezett eseményekről is beszámoljunk. Egy picit tematikusabban próbáljuk fűzni a gondolatainkat, s mindezek által egy olyan újságot kapunk, ami valóban átöleli egyházközségünk minden szegmensét.

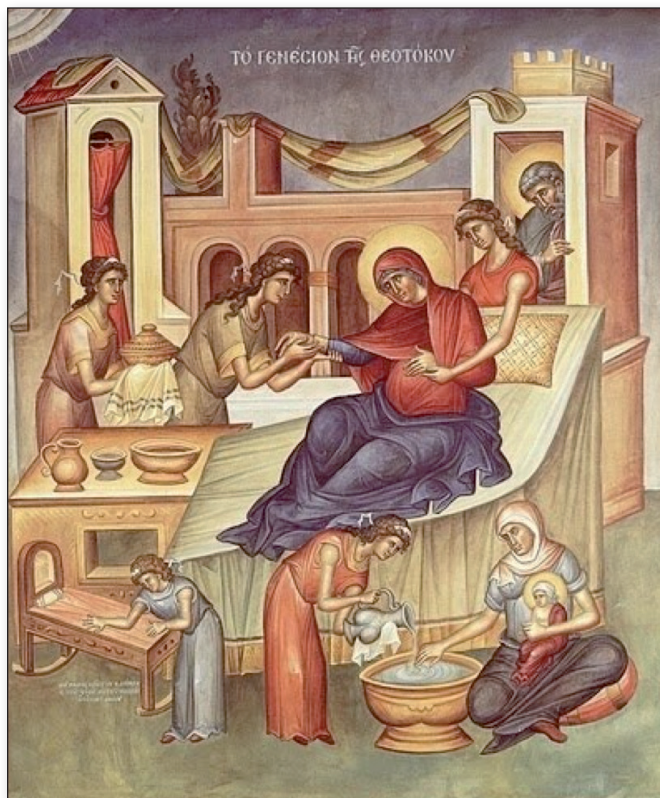
A nyár a pompának az ideje. A természetben a bőséget tudjuk megélni. Ez az időszak nem a virágtól, hanem a gyümölcstől harsog. Azt érzékelve, tapasztalva, hogy beérték a földek, hogy a munka nem volt hiábavaló. Az ezután negyedévente, pontosabban évente négyszer megjelenő, mindenkire eljutó újságunkban a mi gyümölcsseinkből szeretnénk néhányat átnyújtani. Pál apostol így ír a növekedésről: „*Én ültettem, Apollón öntözte, de a növekedést az Isten adta. Nem számít sem az, aki ültet, sem az, aki öntöz, hanem csak a gyarapodást adó Isten.*” Ezek

Idei búcsúnk szónoka dr. Székely János,

Esztergom-Budapesti Egyházmegye segédpüspöke lesz, aki 1964. június 7-én, Budapesten született. Felsőfokú tanulmányait az esztergomi Érseki Papnevelő Intézetben, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karán és Betlehemben folytatta. 1991. március 2-án szentelték pappá.

1991-től Érsekvadkertben volt káplán. 1993-tól a Pápai Magyar Intézet növendékévé folytatott biblikus tanulmányokat Rómában, a Pápai Gergely Egyetem mellett működő Biblikus Intézetben, ahol 1995-ben szaklicenciátust, 1997-ben pedig a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karán teológiai doktorátust szerzett. 1996-tól 1998-ig Budapest-Erzsébetváros helyettes plébánosa, 2001-ig Budapest-Széchalmon plébánosa, 2005-ig a Központi Papnevelő Intézet spirituális. 2004-ben habilitált a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen, majd 2006-ig a budapesti Örökimádás-templom templomigazgatója volt, 2008. január 5-én pedig az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye segédpüspökévé szentelték.

Székely János több teológiai, biblikus és lelkeségi írás szerzője. Jelenleg a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karán az Újszövetség tanszék docense, az Esztergomi Hittudományi Főiskola tanára, 2006-tól rektora, az esztergomi Szent Anna-plébánia plébánosa. 2007-től az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye, a társadalmi-oktatási-kulturális szakterület püspöki helynöke. 2007-2008-ban anyagi támogatásával újult meg az esztergomi Rozália-kápolna.

Mária születésének ünnepe (szeptember 8.)

a gyümölcsök számunkra a gyarapító Isten bizonyosságai, és így kézzelfoghatóbbá tud válni Urunk jelenléte életünkben.

Kérem, fogadják jó szívvel ezt az új – vagy ha úgy tetszik, hamvas, friss, zsenge, ropogós – újságunkat, mint egyfajta bizonyosságot, hogy itt van közöttünk az örökkön jelenvaló Isten, és az Ő növekedést adó kegyelmével élvezzék velünk együtt gyümölcsseinket!

Misi atya

A céllövöldék és körhinták árnyékában

Miért olyan nagy ünnep a búcsú? Már kicsi gyermekként gondolkodtam ezen. Nem szerettem az ellentmondásokat, és bizony nagy ellentmondásba keveredtem, amikor rájöttem, hogy nálunk sátoros ünnep, a szomszéd faluban meg egyszerű évközi vasárnap. Negyvenéves emlék tolu fel egy képben. Távolról zene szól, a ringliskák már forognak, a céllövöldék három napja működnek, és nagy sürgés-forgás van az egész faluban. Én ünneplőbe öltözött lélekkel várom a kapuban a vendégeket. Több napja készülünk már: a fűszálak katonás rendben állnak az árokparton, a kerítés frissen mázolja, a ragyogó ablakokon tiszta csipkefüggöny. Az új ruhában állók, két hete iskolás nagylány, és ráadásul búcsú van. A vendégek, mint minden évben megérkeznek. Szépen terített asztal várja őket, illatozó rántott hússok és sütemény-fantáziák.

Folytatás a 2. lapon ►

MÁRIA, MÁRIA MENNYEI SZÉP VIRÁG

Hol magasabb az ég a földnél? – kérdezték egymástól hajdan a szőregiek. Ott, ahol Máriát eltemették – válaszolta a mindenkor megkérdezett. Vallásos tájainkon napjainkig élő őskeresztény szájhagyományban – amelyet a barokkban a „Makula nélkül való Tükör” írásba foglal – Jézus meghagyja az apostoloknak, „hogy Szent Anyjának makula nélkül való szent Testét halála után Josafát völgyére vigyék”. Elszenderedését követő harmadnapon a szent Test – Isten rendelésére – onnan vitetett fényes kísérettel a Mennyeknek Országába. A mennybevétel napján zarándokok ezrei keresik föl még ma is e helyet, hogy ünnepük adódjék.

Ezen a napon, augusztus 15-én, Nagyboldogasszony ünnepén, a Karancs hegy környéki palócok a sötét esztendő kényszerű szünete után, újra kereszttel, zászlóval és hitese énekekkel vonulnak a „szent” hegycsúcs megújult kápolnához, hogy az Istenanyát fölrautalozzák, elsirassák és „mennyei szép virág”. Hetényi János tanúsága szerint, az ötvenes évek elején még az ünnep vigíliáján, sötétedéskor, amikor az ilyenkor már vénülő, fonnyadó fű és virág illata mindent betölt, átjár és indul az ég felé; négy fehérbe öltözött kislány vállára emelte a „mennyei szép virág”, Mária koporsóját és körmeneti kereszttel, zászlókkal, gyertyákkal megindult az ünnepélyes menet körbe a kúp alakú hegy peremébe vágott úton, s fölhangoztak a mennybevétel énekei... Ő mennybe fölvitelének napján, mint koronára menő királyné, tömérdek lelket vitt volna magával a boldogságra. Mások pedig tanítják, hogy most is minden esztendőben Nagyboldogasszony napján... sok lelkek a Boldogságos Szűz Mária esedezése által purgatóriumból kiszabadulnak...”

... A hajdan volt ember hitében Máriában egyszerivé, historikussá változott, személyessé, hangsúlyosan jelöltté lett a látszólag személytelen, a mindenkor létező, a ciklikusan ismétlődő. Kereszténnyé lett népünk világában az egyszeri, a megismételhetetlen újra meg újra ismétli magát. Ezért Mária mennybevitele csakúgy, mint urunk színeváltozása és a többi régi keresztény ünnep, nem a megemlékezés alkalma csupán. A régi ember (s egyre többen a maiak közül is) az időhozta nagyboldogasszonyi átváltozáskor útnak indult, a jelölt helyre (helyekre) zarándokolt, mert része, részese akart lenni az átváltozásnak, használni akarta annak roppant erejét. Mennybe szándékozott menni Máriával (Mária mennybevételében a majdani feltámadást érezte, élte) még halála előtt találkozni óhajtott Istennel. A fárasztó, testet, lelket elnyűvő, szétszóró nyári munkák után gyalog, mezítláb ment a szent helyre, sötét, kenyeret, s vizet vitt magával csupán. Teste maradék parazsa hamvadt ekképpen el. Szomjasan itta minden porásával az augusztusi mező testet könnyítő, lelket röpitő illatát, és a „mennyei szép virág” segítségével, közbenjárásával lelke-tüze gyuladt. A lelkében égő, testében vágytalanná vált embert a szent helyen várta már az Úr és magához emelte: ki-ki magában lelhetette meg Őt, a mindig is benne létezőt! (Mindig „velem voltál – de én nem voltam veled” – írja Szent Ágoston, „Vallomásai”-ban.) S akkor ott, ahol az Ég és a Föld összehajolt (a palócoknál a Karancs hegyen) egy villanásra megszűnt, ami volt, van és lesz, a fönt és a lent, a bent és a kint, érvényét veszítette a kín és a bűn, Lázár föloldoztatott – ünnep lett, oszthatatlan Egy; és Isten kegyelméből ki-ki lelke okán különvalóságában, testében is rendeződhetett.

Molnár V. J.: *Égész-ség* (részlet)

Kracker János Lukács:
Szent István országfelajánlása

SZENT ISTVÁN

avagy az új kenyér, az alkotmány,
a Szent Korona ünnepe

Ez a kiadvány az inárcsi templombúcsúra jelenik meg, tehát szerkesztéskor még előtte, megjelenésekor Szent István ünnepe után leszünk. Tisztelettel adózunk Magyarországnak fő védőszentjének, az államalapító István királynak. Igazságos, békeszerető és szent életű király volt, aki az egyház törvényeit megtartotta és alattvalói igazi javát kereste. Tíz püspökséget, több kolostort alapított, az egyházi életet messzemenően támogatta. Miután fiúgyermekét, Imrét elvesztette, országát a Boldogságos Szűz Mária oltalmába ajánlotta.

1083. augusztus 20-án avatták szentté a székesfehérvári bazilikában. Ezen alkalomból felnyitották a sírját, s jobb kézfejét épségben találták. Szent László királyunk e Szent Jobb ereklye őrzésére hozta létre a Benedek-rendi szentjobbhi apátságot, és elrendelte, hogy ez a nap „ünnepként megtartsa”. A török uralom alatt hosszú századok kalandjai során került el az országból az ereklye, és csak Mária Terézia

uralkodása idején került vissza hazánkba. A budapesti Szent István-bazilikából indul évenként a Szent Jobb körmenet.

A katolikus ünnepekről, mint tudjuk, 1948 után igyekeztek minden vallási köntöst lehántani, ezért aztán kézenfekvő volt, hogy az új kenyér ünnepének nevezzék át. Aratás után vagyunk, és valószínűleg már nagyapáink ünnepi asztalán is az új életből sült kenyér díszlett Szent Istvánkor. Használták ezt a kifejezést már a századelőn is. Valószínűsíthető az is, hogy ez idő tájt az országban mindenütt aratóünnepeket tartottak, csak meg kell nézni a néprajzi kiadványokat. Ezért volt talán előbb, és ezért fogadták el jobban az emberek, mint például karácsony helyett a fenyőünnepet. Később az alkotmány ünnepé is jól kiszámított módon augusztus 20-ára esett. Az államalapító István király neve nem törölhető ki a történelemkönyvekből, csak a szent szócskát törölték le nagy gondossággal. És ha jól emlékszem, ez a három elnevezés jól megfér egymás mellett. Ki-ki kiválaszthatta a számára leginkább megfelelőt.

SZPI

► Az 1. lap folytatása >

Az iskolában már egy hete ül az utolsó padban egy szőke „búcsús” fiúcska. Idegenül, álmosan és kopottan. Azt suttoják, hogy a szülei körhintások, és hétfőn már egy másik iskolában fog fejét lehajtva feküdni a padon. Sajnálom kicsit, olyan egyedül van. De se baj, csak ki kell várni a felnőtté válást, és mehetünk a búcsúba! Anyukám biztosan vesz majd olyan kisvankos-cukorkát, de mást nem is kérek, mert nem szereti az olcsó vásári bővít. Azért nem búsulok, mert mindig akad egy-egy jó rokon, akitől kaphatok majd egy „leg-

alább hétfőig biztosan kitartó valamit” – azt mondják: „búcsúfia”.

Estefelé aztán a nagylányok, legények készülődnek a búcsúbálba, én meg ott maradok még mindig ugyanazzal a kérdéssel: Miért nincs búcsú a szomszéd faluban is? „Hát nem tudnak a búcsúlok mindenütt ott lenni egyszerre, te buta! Beosztják” – mondja oktató hangon az unokatestvérem. Ő már másodikos, hát biztosan jobban tudja. Ráhagyom.

Később János atya beszél a búcsúról hit-tanórán. Nem értem, de nem merek szólani, mert úgy látom, a többieknek minden világos. Csak annyi szűrődik át a fejembe, hogy

a ringlis és a cukorkaárus legyen inkább vásáros, a kapott ajándék pedig vásárfia. A búcsúhoz csupán annyi köze van, hogy a katolikus falvakban régóta szokássá vált: a templom búcsújához kirakodóvásárt is rendeznek. Igaz, mostanában már nem mindenki tudja, mi az ünnep eredete, bezzeg a vásári forgatagban az is jól érzi magát, aki délelőtt nem volt mi-sén, vagy azt se tudja, mi az a vallás – ingatja fejét kedvesen a pap.

Felnőtt koromban aztán lassan kezdett ki-rajzolódni a kép. A kulcsfogalmak: bűnbocsánat; ideig tartó büntetések elengedése. A katolikus egyház által nyerhetünk búcsút, azaz

II. János Pál boldoggá avatása

II. János Pál pápát már életében is szentnek, Istennek elkötelezett hiteles embernek tartották. Utódja XVI. Benedek pápa – aki bíborosként a hit őre volt – II. János Pál pápát már öt évre halála után, 2011. május 1-én ünnepélyesen a boldogok sorába emelte.

– **Milyen „eszközök” sorolták a pápát a boldogok közé? Kötelez-e minket – egyszerű hívőket – életszentségünkre II. János Pál pápa élete?** – kérdezem Tóth Péter Domonkos prépost urat, aki Mihály atya felkérésére nyugdíjas korában is többször szolgálja Inárcs hívó közösségét.

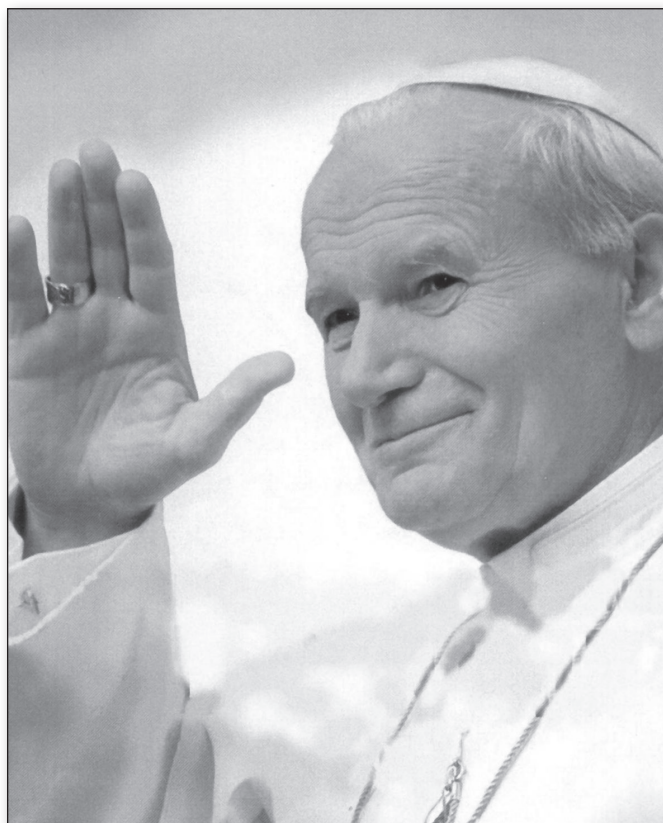
– Egy kedves történet jutott eszembe. Suenes bíborostól a hatvanas években megkérdezte egy újságíró: Mondja, Szentatyám, vannak-e ma szentek? A bíboros mosolyogva válaszolt a provokáló kérdésre: Vannak. Mondhatnám az irányítószámukat, a telefonszámukat is, de várjuk meg, amíg meghalnak. Ebben a válaszban nemcsak az a jézusi figyelmeztetés van megfogalmazva, hogy aki állni látszik, vigyázzon, el ne essék, hanem arra is figyelmeztet bennünket, hogy az érdemszerzés lehetősége halálunkig tart. II. János Pál pápa bebizonyította, hogy az életszentség, az emberi élet teljessége ma is elérhető. Amikor felröppent a hír, hogy a pápa búcsúzik az élettől, egyik pillanatról a másikra százezrek gyűltek a Szent Péter térre – és a televízió jóvoltából is milliók búcsúzhattak tőle sírva –, s az ott lévők a tábláikra írták: SANTO SUBITO! (Hirdessétek ki azonnal, hogy szent volt!)

Életének hétköznapijait és ünnepeit élénk élte. Részesei lehettünk örömeinek, szomoróságainak. *Karol Wojtila* 1920-ban született a lengyelországi Vadovicében. 1978. október 14-én lépett Szent Péter apostol örökébe. Amikor a Vatikán kéményéből fehér füst szállt fel, jelezve, hogy „VAN PÁPÁNK” és Karol Wojtilának hívják, pár perces dőbent csend fogadta a hirdetést. Hiszen 450 év óta először fordult elő, hogy nem itáliai lépett Szent Péter trónjára, hanem egy vasfüggöny mögül érkező főpapa. Wojtila nem tiltotta le azokat a filmeket, amelyek óra készültek, például a vízi- és sítúrákról, fiatalokkal való vidám hétfégi piknikezésről készült szalagokat. Azt sem titkolta, hogy a háború alatt gyári munkásként dolgozott.

Pápakorában is kedvesen emlékezett vissza arra a jelenetre, amikor egy alkalommal sielés közben átsiklott a lengyel-cesh határon, s a határőrök azonnal lekapcsolták: – Ki maga? – kérdezték. – A krakkói érsek – válaszolta. – No! – mondta erre az egyik határőr. – Én meg a római pápa!

II. János Pál pápa ellen több mint húsz merényletkísérletet hajtottak végre, de csak a 1981. május 13-i merénylet lehetett volna halálos. Egy török terrorista, *Mehmed Ali Agca* három méter távolságból négyszer lőtt rá, mire le tudták fogni. A pápa hitte, hogy: „Egy kéz a pisztolyt fogta (a merénylő), egy másik kéz (Szűz Mária) a golyót vezette”. Még abban az évben meglátogatta merénylőjét a börtönben, kifejezve, hogy megbocsátott neki. Felépülése után kiadta egész világegyházra szóló tanítását – a 3. enciklikáját – *Laborem exercens* címmel.

Magyarországon első ízben 1991-ben volt. Ellátogatott Esztergomba, Pécsre, Debrecenbe („a kálvinista Rómába”), Máriapócsra, Szombathelyre. Budapesten találkozott a betegekkel, papnövendékekkel, fiatalokkal. Ünnepi szentmisét mutatott be a Hősök terén, több

százezer hívő előtt. A repülőtéren búcsúbeszédében kőbe véshető tömörséggel fogalmazott: „A boldog és igazán emberi társadalmat nem lehet megteremteni irgalom, szeretet és megbocsátás nélkül!” Másodízben 1996. szeptember 6-án látogatott hazánkba. Nem titkolt vágya beteljesítésének reményében, hogy Pannonhalmán nem csak az ezerévesnél ősbibb bencés rendi kolostorban mondhat szentmisét, hanem találkozik a görög-ortodox II. Alexij pátriárkával. Ez azonban meghiúsult, mert Alexij pátriárka szinódusa (püspöki tanácsa) úgy ítélte meg, hogy nem érkezett el az idő a találkozásra.

II. János Pál pápasága alatt 104 zarándokúton 129 ország népét látogatta meg, 31-szer utazhatta volna körbe a földgolyót. 1.271.000 kilométert megtéve hirdette a katolikus hit- és erkölcs tanításait. 85.000 oldalon hagyta ránk szellemi örökségét: 14 enciklikát jelentetett meg, 15 apostoli buzdítást, 45 apostoli körlevelet bocsátott ki. 482 személyt avatott szentté, 1.338 embert pedig boldoggá a Szent Péter téren. A magunk részéről fényesen bizonyítva látjuk Suenes bíboros hitét, hogy ma is vannak szentek. Mindannyian meg vagyunk hívva az életszentségre. Gondolkodjunk el, úgy élünk-e, hogy közelebb sorolhatnánk? Mt 5,48 figyelmeztet: „Legyetek tökéletesek, mint mennyei Atyátok tökéletes!”

Janicsák János

► A 2. lap folytatása ►

megfelelően felkészült lélekkel kell kérnünk a már megbocsátott bűneink után nekünk járó ideig tartó büntetés egy részének (vagy egészének) elengedését. Persze a megfelelően felkészült lélek jelenti azt is, hogy aki búcsúért folyamodik, annak teljesítenie kell a katolikus egyház feltételeit.

Ám az idézett meghatározással még mindig volt egy kis baj. Azt definiálja az egyház, hogy az egyes ember mikor nyerhet el búcsút, de azt nem, hogy az egyes kis közösségek erre mikor készüljenek fel. És itt van a felelet a kisgyermekkori kérdés-

re: a templombúcsú annak a szentnek az ünnepén van, akinek kegyelmébe ajánlották a templomot a felszenteléskor. Gyakori templombúcsú Szent István-nap, Nagyboldogasszony (Mária mennybemenetele) napja, de a Kisboldogasszony-napi búcsú sem ritka. Nálunk, Inárcson is e naphoz közel eső vasárnap van a búcsú. Szeptember 8. eredetileg annak a jeruzsálemi templomnak a felszentelési évfordulója, amely Mária eredeti születési helyén áll. Szent Anna-templom a neve. Mária születésének napja nagy ünnep a Mária-ünnepek között. Rajta kívül csak Jézus Krisztusnak és

az előhírnök Keresztelő Jánosnak ünnepeljük földi születésnapját.

Azt kívánom minden olvasónak, kedves hittársaimnak, hogy ezen a szép és szent ünnepen minél többen érthessenek fel gyakorolt hitük olyan magasságába, hogy alkalmassá váljanak a búcsú elnyerésére. Ne feledjük, bárki elnyerheti a búcsút, aki lelkét felkészíti, és hajlandó eleget tenni a katolikus egyház feltételeinek. És persze az imádság után miért ne férne bele a vidámság, finom ebéd, esetleg a kirakodóvásár forgatagában az ismerősök keresése, vagy netán a táncmulatság?

SZPI

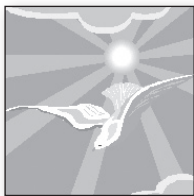
Az úrnapi körmenet képekben

Köszönet sátrakat állító családjainknak és segítőinknek!

(Fotó: Gyulai Rózsa és Kovácsné Balogh Ilona)

„Jöjj Szentlélek, jöjj közénk!”

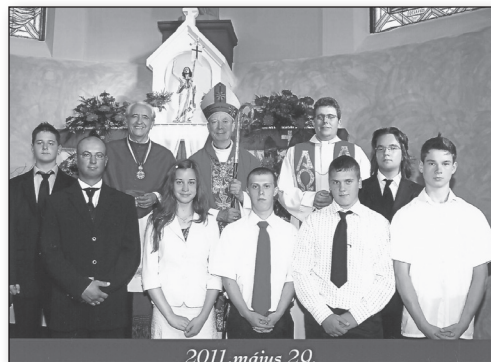

Pünkösdkor a Szentlélek leszállott az apostolokra, hogy megszentelődésüket teljessé tegye, és megerősítse őket a rájuk váró nagy feladatok elvégzéséhez. Minden keresztény életében éppígy eljön a nap, amikor a Szentlélek ugyanezzel a céllal reá is leszáll: ez a bérmlásunk napja.

Május 29-én a gyóni Szent Péter-templomban dr. Beer Miklós váci megyés püspök öt egyházközség fiataljainak szolgáltatta ki a bérmlás szentségét. Biztatta őket, hogy a reménység hordozói legyenek ebben a beteg világban, hiszen Jézus megígéri nekünk, hogy nem hagy árván minket, elküldi nekünk a Szentlelket. A vigasztalót, aki megerősít és képessé tesz minket arra, hogy tényleg Jézus szövetségében járassunk, s Jézust megjeleníthető legyen életünk. Küldetésünk van arra, hogy gyógyítsuk ezt az önző világot. Jézus példabeszéde kell, hogy előttünk álljon az irgalmas szamaritánusról, aki semmivel sem törődve segített a bajba jutottnak. Minden bérmlalkozó védőszentet választott magának, aki a személyes példaképe lesz.

A szertartás a keresztség megújításával folytatódott, aztán – a Szentlelket kérve rájuk – a bérmlalkozókért imádkozott a püspök atya, és egyesével kiszolgáltatta a szentséget. Mindenkihez volt egy kedves szava, tanácsa, útmutatása. A megszokott keretek között folytatódó mise végén a fiatalokat Szent Pál apostol szavaival engedte út-

jukra: „Mindent megtehetek az által, aki engem megerősít”, utalva a Szentlélekre. A szertartás végén a plébánián agapé várta a bérmlalkozókat – jó volt látni az egyházközségek összefogását.

A bérmlás szentségében részesülő fiataljaink: **Juhász Norbert, Krikszán Dénes, Magyar Máté, Mészáros Dávid, Nagy Dorottya, Opóczki Mihály és Suhajda Bence.** Most már Ti is felnőtt tagjaivá váltatok az egyháznak! „Álljatok készen arra, hogy feleletet tudjatok adni a körülöttetek élőknek, akik megkérdezik: mi az alapja a reményeteknek, mi a titka annak, hogy Ti tudtok szépen élni.” Ne test, hanem lélek szerint éljete, a reménység hordozói legyetek! A Szentleltek hét ajándéka mindig előttetek legyen: bölcsesség, értelem, jó tanács, tudomány, lelki erősség, jámborság, istenfélelem!

FA

Az ELSŐ áldozás

Az elsőáldozásra Urunk mennybemenetelének ünnepén, június 5-én került sor a 11 órás ünnepi szentmise keretében. A hat lány és egy fiú (**Farkas Zsuzsanna, Hackl Vivien, Juráncsik Viktória, Kohuth Edina, Kovács Nelli, Tulecz Anna, Szabados Bence**) **Németh Zsuzsanna** hitoktató segítségével a tanév elejétől közösen készült a nagy eseményre, amikor is először veszik magukhoz Krisztus testét és véré, a kenyér és a bor színe alatt. Ám nem csak a gyerekek készültek a nagy napra, hanem szüleik is, akiknek Laczkó Mihály plébános úr tartott rendszeres felkészülést az elsőáldozás ünnepére.

A gyerekek ünnepi díszben gyülekeztek a szentmise előtt a plébánián a nagy napon. Mihály atya és a ministránsok kíséretében vonultak be a szépen feldíszített templomba, mely megtelt a hívekkel, akik felállva köszöntötték a bevonulást. Az ünnepet még bensőségesebbé tette, hogy ezen a szentmisén gitárszóval kísérték az énekeket. Az elsőáldozós gyerekek az oltár előtt sorakoztak fel, s közösen köszöntötték Jézust énekekkel és versekkel. Miután ünnepi öltözkűkre szüleik feladták az alaruhát, elfoglalták az oltár előtt kijelölt helyüket, szüleik és testvéreik pedig az első padokban ültek.

A hívek üdvözlése után a szokásos rendben folytatódott a szentmise, melynek prédikációjában a tisztelendő úr külön kitért az elsőáldozás ünnepére, a hívek pedig az elsőáldozókkal együtt üjtötták meg keresztségi fogadalmukat. Az olvasmányt, a Szentleckét és a könyörgéseket ezúttal az elsőáldozó gyerekek szülei olvasták fel, s az áldozás előtt az elsőáldozók ismét előadtak egy kis műsoros részt. Az áldozást most az elsőáldozók kezdték, őket szüleik, testvéreik, végül a hívek követték, az áldozati liturgia után pedig megint az elsőáldozók szerepeltek. A mise végén Mihály atya megköszönte a felkészítést és a segítséget a szülőknek és Németh Zsuzsanna hitoktátónak. A szentmise után – mely az ünnepi kivonulással ért véget – az ünnepelt elsőáldozókról közös fénykép készült a templom kertjében, majd a plébánián kakaót és kalácsot kaptak az ünnepi uzsonnán. Ez a szép nap, reméljük, örök emléke marad a gyermekeknek!

Kovács József

Lapalapító: Inárcsi Római Katolikus Egyházközség, Inárcs. Kiadó: Pressman Nyomdaipari Bt., Dabas.
 Felelős szerkesztő: Hornyák Margit. Szerkesztőbizottság: Czagányi László, Kovács József, Laczkó Mihály, Szudorné Pribék Ilona, Volf Ferenc. A szerkesztőség címe: 2365 Inárcs, Rákóczi út 3/a. (telefon: 06 (30) 903 5183).
 Megjelenik évente négyszer 1300 példányban.
 Nyomdai munkálatok: Pressman Nyomdaipari Bt., Dabas, felelős vezető: Bálint Ferenc.

Cursillo

A cursillo (spanyol eredetű szó) magyarul kereszténységről szóló rövid tanfolyamot jelent. Segítségével a vallásosak, de a hittől, egyháztól távol lévők, a maguk módján istenhívők is mérlegelhetik, meggondolhatják és átélhetik, mi a keresztény megközelítés és válasz a ma kérdéseire. Hazánkban nemzedékeknek nem volt módja megismerni azt a talajt, amin az európai civilizáció kivirágzott. Ezt a hiányt igyekszik bepótolni a cursillo, ami egy rövid, intenzív, bentlakásos rendezvény. Három és fél nap alatt (csütörtök 17³⁰-tól teljes ellátással, díjmentesen vasárnap 19 óráig) olyan sokat nyújt, amire a legtöbb ember életén át emlékezni fognak.

A cursillót a katolikus egyház szervezi, de nagyrészt világiak tartják, s nem csak vallásos embereknek való. Mondandója a tapasztalatok szerint a résztvevők nemétől, családi helyzetétől, felekezetétől, korától, képzettségétől és társadalmi helyzetétől, sőt vallásossága mértékétől függetlenül is érvényes, és nem ritkán lelkesedést kelt. Hazánkban mára tízezer ember végezte el.

A cursillo inkább lelki élmény, megrendülés a résztvevőknek, mint tudás megszerzése, bár az is. Az ember ráésmél létének óriási értékére: hogy tudniillik Isten gyermeke. Szeme előtt új világ nyílik meg. Ez a találkozás nem más, mint egy személyes vallásos élmény. Mivel élmény, nem lehet könyvekből megtanulni vagy megmagyarázni. Hogy mi a cursillo, csak az érti, aki átélte. A tapasztalatok szerint örömet ad, aktivizálja az embert, és tettekre sarkall, hogy magunkat és környezetünket is jobba tegyük. A cursillo új barátságokkal és új közösségekkel is megajándékozhatja az embert. Azokat hívja, akik hálással vannak környezetükre. Célja, hogy az erkölcs megerősítésével javuljanak a közállapotok, és Magyarország újra keresztény legyen. Egyházunk több híve is részt vett ilyen „tanfolyamon”. Közülük kérünk meg kettőt, hogy mondjanak néhány szót arról, amit nekik ez a tanfolyam adott.

H. M.

GÖRÖG KATOLIKUS MISE

Augusztus 11–12-én görög katolikus liturgiát végzett nálunk Kondás András atya. Ezt a liturgiát az atya lenyűgözővé, hogy egyedüli beszéd az atya prédikációja volt, a többi pedig mind ének, amelyek több száz éves dallamok. Sok hasonló elemet lehet felfedezni a római katolikus liturgiában is, azonban számos különbséget is. Sokan összekeverik az ortodoxvallással, amely attól különbözik, hogy a görög katolikusok elfogadják a pápát, míg az ortodoxok nem.

A görög katolikusok is nagy tisztelői Szűz Máriának, az Isten anyjának, akár a római katolikusok. Nagyon szépen köszönjük ezt a szolgálatot András atyának. További erőt és kegyelmet kívánunk munkájához!

F. Judit

A cursillón járt testvéreink írták

Mit kaptam? Nagy-nagy szeretetet, ezt át kellene élni az embereknek, mivel elmondani igazán nem lehet. A szívünkben van és sugározza az emberek felé. Úgy érzem, átrendeződött az életem és az életem. Szemem előtt egy másik világ nyílt ki. Ezeket az érzéseket könyvekből nem lehet megtanulni, egyszerűen át kell élni. A szívünkben van, csak elő kell tapogatni. A cursillo résztvevői megtanulták az emberek felé átadni a szívárványsugárzást, amit Isten minden ember szívébe belerejtett. Ezeket kellene előtapogatnunk. „Krisztus és én abszolút többségben vagyunk.” Fogadjuk el, hogy bennünk él és a lelkünket táplálja.

Kaldenecker Mihályné

Május 12-én Isten különleges kegyelméből 28 testvéremmel részt vehettünk Misi atya meghívásával a háromnapos budatétényi cursillón. **Hogyan mentem oda?** Mint legtöbb testvérem, az élet terhét hordozva, azzal a reménységgel, hogy megerősítést kapok a Lélek által. **Mit kaptam?** Egy intenzív, tömör, tartalmas hétvégén az előadók részéről bizonyoságtévő tanításokat sajátíthattam el az élet és a hit kérdéseiről. Első este a szentmisében Saul megtéréséről tanulságos prédikációt hallhattunk. Másnap az eszmék-ideálok témakörben a tízparancsolatról mint jelzőkövekről tanultunk. A szünetek után kiscsoportos beszélgetéseken vettünk részt, az esti szentmisén a gazdag ifjú tanulságos történetét hallhattuk. A harmadik nap témája a vallásosság-jámborság, s az előadáson az igazi küldetésünkről elmélkedhettünk. Az esti szentmisén a tékozló fiú története került előnk. Az utolsó nap mottója az volt, hogy Krisztus szellemében kell megváltoztatni a világot. Tanulságos előadásokat hallhattunk a keresztény nevelés fontosságáról is, a vasárnapi az összefoglaló kiegészítéseként pedig küldetésünk fontosságáról, hogy Magyarország újra keresztény ország lehet. Nagy meglepetés volt számunkra, mikor bevonultunk a kápolnába, az előttünk végző nőtestvéreink nagyon szép énekkel fogadtak minket, a szentmisén pedig a jó pásztor példázatát hallottuk, amely bemutatja Istenünk végtelen nagy szeretetét és türelmét.

Mivel jöttem el? Lélekben és küldetésben megerősödve, eddigi döntéseimet és értékrendemet ártékelve jobb keresztény szeretnék lenni. Ezek röviden csak címszavak. Nehéz helyzetben van a kereszténység, de semmivel sem nehezebb, mint mikor Simon Péter megállapította: „Uram, kihez menjünk, az örök élet igéi nálad vannak”. Tehát azt ajánlom mindenkinek, ha teheti, vegyen részt három ilyen nagyszerű napon. Köszönet a szervezőknek!

Zsiros István

FELHÍVÁS!

Kedves Hívó Testvérünk! Sokszor szembesülünk azzal, hogy a vasárnapi szentmisére sok időt társunk azért nem, vagy csak nehezen jut el, mert számukra fizikailag megterhelő az út a templomig. Ezért arra kérünk, ha a járművedben van szabad hely, jelezd telefonon vagy e-mailben Laczkó Mihály atyánál. Akkor is jelentkez, ha tudomásod van olyan személyről, akin ilyen módon segíthetünk, vagy ha Te magad vagy az a személy! (Misi atya telefonszáma: 06-30-3378130, e-mail-címe: laczko.mihaly@vaciegyhazmegye.hu)

Ismeretlen szerző: Egy tanár imája

Segíts, Uram, hogy meg tudjam érteni diákjaimat!
Add, hogy végighallgassam őket türelmesen,
és kérdéseikre szeretettel válaszoljak!
Ne engedd, hogy szavukba vágjak,
vagy letorkoljam őket minden ok nélkül!
Add, hogy mindig tapintatos és udvarias legyek
velük szemben,
minthogy én is elvárom ezt tőlük
magammal szemben!
Adj erőt, hogy soha se takargassam előttük
hibáimat feleslegesen,
s hogy tudjak tőlük bocsánatot kérni,
ha valamit rosszul tettem vagy megbántottam őket!
Ne engedd, hogy tetteimmel valaha is sebeket
ejtsek érzelmi világukban!
Ne engedd, hogy nevessek hibáikon!
Nem akarok úgy büntetni,
hogy megszegyénítem vagy nevetségessé

teszem őket a többiek előtt.
Mindenekelőtt azt kérem, Uram,
hogy soha ne töltsen ki rajtuk mérgemet
pusztán csak azért, hogy önzésemnek eleget tegyek!
Tégy engem napról napra alázatosabbá,
és segíts, hogy hagyjak fel diákjaim szüntelen szidá-
sával és fejmosásával!
Vezess, hogy minden órán szavaimmal
és tetteimmel is
erősítsem bennük azt a meggyőződést,
hogy a becsületesség a boldogság alapja!
Tégy elnézővé diákjaim apró hibáival szemben,
és segíts, hogy észrevegyem a legkisebb
jót is bennük!
Adj ajkamra megfelelő szavakat,
ha valamelyik dicséretet érdemel!
Ne engedd azt várnom tőlük,
hogy felnőtt módjára érveljenek,

s hogy olyan ítélőképességük legyen,
amelyet csak az élet hosszú tapasztalata adhat!
Add, hogy minden kérésüknek engedjek,
ha azok ésszerűek és erkölcsileg megengedhetők,
és adj kellő határozottságot,
hogy tudjak nemet mondani,
ha valami – megítélésem szerint – ártalmukra lenne!
Ne engedd, Uram, hogy elvegyem tőlük
annak lehetőségét,
hogy önállóan gondolkodjanak,
hogy ők hozzák meg saját döntéseiket,
és ők gondoskodjanak magukról!
Add, hogy ne legyek személyválogató,
hanem igazságos és szeretetteljes
legyek mindegyikkel,
s így tiszteljük őszinte lehessen irántam!
Tégy méltóvá, Uram, hogy diákjaim szerethessenek,
és általam közelebb kerüljenek Hozzád! **Ámen**

Anyakönyvi hírek

Kereszteltek: Sebesi Lajos és Fekete Violetta leányuk Jázmin Anna; Svajer Krisztián és Sziráki Andrea fiuk Ármin; Krenkó Zoltán és Fűvrt Edina fiuk Zoltán; Fukszberger Tamás és Akácó Viktória fiuk Ákos; Kucsera Sebestyén és Farkas Irén leányuk Zsuzsanna; Árvai Szabolcs és Nándor Mészáros Márta leányuk Jázmin; Jerzsele Zoltán és Nagy Gabriella leányuk Lilla Gabriella; Bujdosó Zoltán és Blascsák Anita leányuk Tímea; Forczek Ferenc és Perédi Andrea fiuk Richárd.

Házasultak: Szudor Ferenc (Inárcs), Székely Éva (Budapest); Kovács Gábor (Budapest), Csala Zsuzsanna (Budapest); Varga Attila (Békéscsaba), Vezekényi Rita (Kompolt); Dr. Szabó Tamás (Szeged), Győri Boglárka (Szeged).

Halottak: Pekker György (1938-2011), Kulcsár Pálné (1926-2011), Kolozsi Mihályné (1930-2011), Práth Ferencné (1949-2011), Bobák Enikő (1982-2011)

Őszi programok

Szeptember 18. VENI SANCTE (táskaszentelés)

November 1. HALOTTAK NAPJA
A sírszentelésre lehet jelentkezni a sekrestyében vagy a plébánián. Az időpontot a hírlevélben közöljük.

November 19. JÓTÉKONYSÁGI KATALIN-BÁL.

December 3. A BÉCSI ADVENTI VÁSÁR MEGTEKINTÉSE BUSSZAL
– HAZAHOZZUK A BETLEHEMI LÁNGOT!

December 10. ADVENTI VÁSÁR A PLÉBÁNIA UDVARÁN

Újra vár a hittanóra!

Kedves Szülők!

A gyermekek az idei tanévben is részesülhetnek iskolai kereteken belül hitoktatásban. Már nem ismeretlenül vágok bele a feladatba, ezért az évközdés is könnyebb lesz, s a gyermekek is a megszokott környezetbe és ismerős hitoktatójukhoz térhetnek vissza a „hosszú” nyári szünetről!

Szeretném kérni a szülőket, hogy küldjék gyermeküket hittanra, ahol megismerhetik a keresztény alapismereteket. Fontosnak tartom, hogy a mai gyerekek érezzék, hogy tartoznak egy olyan közösséghez, ahol nem szégyen imádkozni, kimondani Jézus nevét, elmondani, hogy vasárnap részt vett a szentmisén. Tudom jól, hogy nehéz motiválni gyermekeinket a vallásos életre való nevelésben, ehhez próbálok segítséget nyújtani, azzal hogy a hittanórákon előkerüljön az ének, a játék. Ezek magukkal hordozzák a nevetést, majd mind közelebb kerülünk egymáshoz, s meg tudjuk osztani egymással örömeinket-bánatunkat. Igen, volt több olyan hittanóra az év második felében, amikor „csak” beszélgettünk – ezzel is épültünk!

Don Bosco nevelői hivatását egy gyermekkorú álma mutatta meg: egy sereg gyermeket látott maga előtt, akik tréfálkoztak, játszottak, néhányan közülük káromkodtak. Ezt hallva közejük akarta vetni magát, hogy rábeszéléssel és ökölcspapásokkal elhallgattassa őket, amikor egy belső figyelmeztetést hallott: „Nem veréssel, hanem szelídséggel és szeretettel kell barátságukat megnyerned. Fogj hát hozzá azonnal, és beszélj nekik a bűn utálatosságáról és az erény értékességéről.” A nevelés alapja, a szeretet. Három oszlopa: az értelem, a vallásosság, a szeretetteljesség.” (Don Bosco)

Kedves Gyerekek!

Júniusban úgy búcsúztunk el, hogy szeptemberben újult erővel találkozunk, s kitűzzük magunk elé az újabb célokat! Első dolog, ami eszembe jutott, hogy a legtöbb hittanórán jól érezzük magunkat! Örömmel tanulunk Jézus életéről, példabeszédeiről, csodáiról, az általa alapított egyházzal, szentségekről, s nem utolsósorban az ószövetségi történetekről! Ezek által kerülünk közelebb hitünk szeretetéhez. Másodsorban, újra készülünk majd Szent Miklós püspök fogadására. Adventi vasárnapokon közös gyertyagyújtás, karácsonykor pástortorjáték! Természetesen nem feledünk vasárnaponként szentmisére járni, szentáldozáshoz járulni (aki már volt elsőáldozó, s tiszta a lelke)! Újra előkerülhetnek a kedvenc vetélkedők, játékok (pl. szörfutás), kisfilmek! Ne feledkezzünk meg a havonta egy szombati találkozóinkról sem, ahová Judittal várunk benneteket egy történettel, játékokkal, foglalkozásokkal! Távolabbi tervek: kora tavasszal kirándulás, anyák napja megünneplése, elsőáldozás, év végén megtartjuk a 2. hittanversenyt!

Ha feltenném a kérdést, miért jó hittanórára járni, mit válaszolnátok? Segítségül először leírom én, hogy miért jó benneteket hittanra tanítani! Egy év alatt nagyon megszerettek benneteket, így még könnyebb átadni nektek Jézus üzenetét. Jó veletek beszélgetni, s örömmre szolgál, hogy aktívak vagytok az órákon is, szereplésekben is! A kicsik ölelése, mikor meglátnak, az ő szeretetükről is árulkodik. Így, hogy jó kapcsolatban vagyunk egymással, könnyebbé teszi az együtt munkálkodást Jézus gyermek kacsájával teli kertjében!

Végezetül két imádság, amit az idén elsőáldozó gyermekek írtak: „Köszönöm Istenem, hogy gyónhatok, mert eddig a rossz dolgok fájtak és szorongattak!” „Köszönöm Istenem, hogy felkészülhettem erre a szentgyónásra. Amikor elsőáldozáskor megkapom a szentostyát, akkor imádkozom Hozzád, mert a Testedet magamhoz vehettem. Nagyon köszönöm!”

Zsuzsi néni

A család éve margójára

„A hitben kapott Noé felvilágosítást a még nem látható eseményekről, és szent félelemmel eltelve bárkát épített családjá megmentésére.” (Zsid. 11,7)

Az inárcsi egyházközség templomot rendszeresen látogató tagjai valószínűleg megkönyebbüléssel fogadták legkisebb (harmadik) leánygyermekünk, Boglárka bölcsődés korbaérését. A bölcsődében szerzett „közösségben éléssel” szükségképpen együttjáró tapasztalatoknak és a fegyelmezettségi szint emelkedésének üdvös mellékhatásaként ugyanis a szentmisék egyre nagyobb hányadában hallani Misi atya hangját. Közel tíz éve vagyunk Inárcs lakói, és bár időnként a saját bőrünkön éreztük annak nehézségeit, ha a világ szennyáradatának túlélése céljából épített bárkára kicsi gyermekkel akartunk felkapaszkodni, azért kellő elszánással és persze a Jóisten kegyelméből mindig sikerült megtalálnunk ennek lehetőségeit. Fontos volt annak megtapasztalása ugyanakkor, hogy a családós létünk fiatal házaspárként és szülőként való, de közösségben történő megélése új kötelezettségekkel és újfajta kihívásokkal jár.

A magam részéről például mindenekelőtt meg kellett küzdenem annak a csapdájával, hogy a családoságomat (pláne később a „nagycsaládoságomat”) másokkal szemben érzéketlenül és kirekesztőleg éljem meg. Egy kolleganóm a karácsonyi ünnepkör alatti ügyeleti beosztás megvitatásakor – évek alatt felgyülemlt és talán a saját egyedülállóságából is táplálkozó hirtelen indulatában – a „családosok terrorjának” nevezte, amikor mindenki alapvetésnek fogadta el, hogy a „szinglik” fogják az ügyeletet biztosítani. Szülei neki is vannak, őt is korábban hazavárnák, mint a Szenteste napja. Ugye milyen nehéz kérdés?

Valóban, soha nem feledkezhetünk meg arról, hogy mi – reméljük, még jó sokáig – gyermekként is családósok vagyunk. Olykor egyébként nekünk is kifejezetten nehéz kérdést jelentett, hogy a házasság és a gyermekvállalás szükségszerű következményeként bekövetkező „családváltsást” a szüleink tiszteletben tartásával, mégis kellő eréllyel és határozottsággal bonyolítsuk. Soha nem lehetünk elég hálásak nekik azért a bölcsességért és támogató szeretetért, amivel kirepülésünket kísérték és kísérik a mai napig. Bár a köztünk lévő több száz kilométeres földrajzi távolság miatt nem tudnak a családunk mindennapjaiban tevékenyen részt venni, tudjuk, hogy imáik erejére mindig számíthatunk.

Ezen írás apropóján a feleségemmel, Lilával megkérdeztük a gyermekeinket arról, hogy mit jelent nekik a család. A kicsi egyserű választ adott: „a (sic!) anyá, a apa, a Dodó, a Huni és én...”. Hét és fél éves Dorottya lányom a kérdésre azt vágta rá, hogy neki „kincset” jelent, míg Hunor fiam a maga kilencéves élet-tapasztalatával és a rá jellemző komolysággal kijelentette, hogy számára a család „társaság és védelem”.

Minisztériumi munkából adódóan „hivatalból” is érdeklődnöm kell a családokkal és azok helyzetével kapcsolatos, a világi állam vezetői részéről megfogalmazott elképzelések iránt. A közelmúltban több sajtótermék is élénken foglalkozott az Országgyűlés kereszténydemokrata frakciójának berkeiben készülő új, a családok védelméről szóló sarkalatos törvény koncepciójával. A média munkatársait kiemelten foglalkoztatták a család fogalmának lehetséges változataival és azok értelmezésével kapcsolatos kérdések. Őszintén remélem, hogy egyszer majd eljön egy olyan kor, amikor a gyermekeiméhez hasonló, szinte az együgyűségig egyszerű világkép lesz ebben a tekintetben az uralkodó (erről lásd a melléklet rajzot). Reformátusként is hiszem, hogy a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia a 2011. évnek a **család évévé** nyilvánításával ennek a világképnek a megvalósulását segíti.

Végezetül egy kis memóriafrisztésül – hiszen jó fél éve hallhattuk már ezt a templomban – idéznék pár gondolatot Bíró László püspök atyának, a MKPK családreferens püspökének a családok éve kezdeményezést útjára indító, 2010. december 25-én kelt leveléből: „A család éve szeretné felragyogtatni a család értékét, tudatosítani, hogy a házasságon alapuló család nélkül a nemzet elenyészik, a gazdaság összeomlik, a kultúra lehanyaglik. Társadalmunknak – amelyet az individualizmus, szekularizmus, relativizmus, materializmus tépáz – a család nyújt menedéket, mert képes a társadalom megújítására, hiszen a házasságon alapuló család, elfogadva az életet, a jövő záloga. [...] XVI. Benedek pápa mondja: Jézus azért jött, hogy a szegényeknek hirdesse az örömhírt; márpedig a legszegényebb az, aki kiábrándult az abszurdnak, ellentmondásosnak vélt életből. Az örömtelenségből szeretetlenség, irigység, önzés fakad és minden rossz, ami tönkreteszi az embert és a világot. Az öröm forrása a szeretet, a szeretet pedig a családban források. [...]”

A személyek igazi közösségévé vált házasságok és családok tanúságot téve útjukról példájukkal másokat is segítenek közösséggé válni. Hiábavaló távoli, mégoly fontos igazságok újra, meg újra felidézése, ha a családokban nem tudatosul: az ő feladatuk a társadalom átalakítása. Máskülönben épp a család lesz az első áldozata azoknak a bajoknak, melyeket közömbösen szemlél és nem hárított el. [...]”

Dr. Izsza Szabolcs apuka

Hittanos gyerekek írták

Szeptemberben új hittan tanárnő érkezett: Németh Zsuzsanna, a gyerekeknek Zsuzsi néni. Első látásra is nagyon kedvesen nézett ki, és ez a valóságban is így van. Az iskolai hittan órák keretében tanultunk az egyházzól, Jézus csodáiról és az ünnepekről. Zsuzsi néni sok programot szervezett: szombati alkalmak (játékok, történetek, énekek), betlehemes játék, anyák napi versek, házi hittanverseny. A házi hittanverseny lényege az volt, hogy ki mennyire értette meg az egész éves anyagot, s ezt Zsuzsi néni egy tesztben ellenőrizte. Szerintem minden hittanos nevében mondhatom: nagyon jó volt ez a hittanos év!

Kovács Kitti

Szeretek hittanra járni, mert minden alkalommal újabbat és újabbat tanulunk, amivel közelebb kerülünk Jézushoz. Ha marad idő óra végén, játszunk egy kicsit.

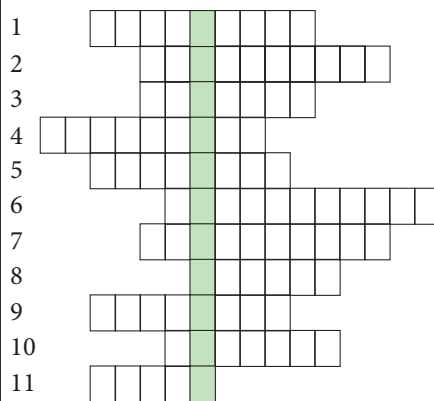
Zsuzsi

Veni sancte

Kedves Gyerekek! Tanévnitó szentmisére hívunk Titeket. Szeptember 18-án hozzátok el a templomba az iskolatáskátokat, melyet a szentmise keretében Misi atya megáld. Így, lelkiekben is erősödve kezdődhet a tanév és a hittanos tanév is!

(-)

Rejtvény

Meghatározások: 1. A mi égi édesanyánk. 2. A harmadik Isteni személy. 3. A Szentlélek kiáradásának ünnepe. 4. Jézus nagymamája, Szűz Mária édesanyja. 5. Az Úr imádsága. 6. Golgota más szóval. 7. Itt feszítették keresztre Jézust. 8. Ő jövendőlte meg Máriaanak Jézus szenvedését. 9. Jézus más szóval. 10. Itt nevelkedett Jézus. 11. A gonosz lélek.

A helyes megfejtéseket leadhatjátok a templomban, a sekrestyében. A nyerteseket szeptember 18-án, a táskaszentelés szentmiséjén húzzák ki. Sok sikert kívánunk a megfejtéshez!